

Testvériskola

Berze-Nagy Mózes

Berze-Nagy Mózes születése

Írta: Czinder Péter, a gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium igazgatója

Hogy ki lehet ez a titokzatos személy, akiről nincs szócikk a lexikonban és nem találja a Google sem? Talán nem is létezik? – Dehogynem. 20 éve köztünk van és nagyon fontos nekünk.

1990 tavaszán egy autóbusznyi gyöngyösi diák és tanár vágott neki a Gyöngyös és Kézdivásárhely közötti, mintegy 700 km-es útnak. Ez az utazás a két országban végbement változásoknak köszönhetően jöhetett létre, amikor is az erdélyi és magyarországi települések a hosszú-hosszú elszakítottság után kapcsolatot – testvérvárosi együttműködést – kezdtek létesíteni egymással.

Ez az első út mindannyiunknak emlékezetes maradt. Csoportunkból alig néhányan jártak korábban Erdélyben, így minden újdonságnak számított. A határátkelés izgalmi, a rosszul táblázott, úttalan utak... ugyanakkor a legendás helyszínek kézzelfogható valósága... a (valaha) nagy tiszteletnek örvendő magyarországi rendszám láttán üdvözlésre lendülő kezek, a magyarul felcsendülő köszönés, köszöntés... Ittük az élményeket. Végül, alaposan megkésve, az éjszaka közepén megérkeztünk, és azonnal úgy éreztük: itthon vagyunk. Takaros, nagyon emberi székely városka (mint Gyöngyös, mondták a diákok), impozáns iskolaépület („ugyanolyan, mint a miénk”), és szeretet, végtelen szeretet, amellyel minket, a messziről jött vendéget fogadtak, ismeretlenül is.

Így kezdődött a kézdivásárhelyi Nagy Mózes Gimnázium és a gyöngyösi Berze Nagy János Gimnázium közös története. Az elmúlt húsz év alatt sok száz gyöngyösi diákunk és gyakorlatilag az egész tantestületünk megfordult Kézdivásárhelyen és ugyanennyi Nagy Mózeses vendég tisztelt meg bennünket látogatásával. A Nagy Mózes Gimnázium vendégeként bejártuk a Háromszéki-medencét, sőt távolabbra is eljutottunk. Elzarándokoltunk közös történelmünk nevezetes helyszíneire, csodaszép tájakra, de közben a kulisszák mögé is bebocsájtást nyerünk: beláttunk a székely lélek mélységeibe, és az otthonról vitt tisztelet a csodálattal, az elismeréssel és mindenekelőtt a szeretettel egészült ki.

Ez a kapcsolat ugyanis mindenekelőtt a szeretetről, az összetartozásról szól. Itt Gyöngyösön sokan tartjuk életünk meghatározó élményének, hogy az ezeréves ország legtávolabbi városában igaz barátainkra leltünk, akikkel lehet, hogy csak évente egyszer-kétszer találkozhatunk, de a viszontlátás mindannyiszor ugyanazzal az örömmel tölt el, mint hajdanán. Én úgy látom, a két intézmény együttműködése egyre mélyül, újabb és újabb dimenziókkal gyarapodik. Már nem csak „nagy dolgok” kötnek össze és foglalkoztatnak bennünket, hanem a mindennapi életünkbe is bebocsájtjuk egymást. Közös kalandok sorozatát éljük át, osztozunk egymás örömeiben és bánatában. Barátok vagyunk.

A szekér úgy fordul, ahogy a tengelye áll. A magyarok szekere alá a balsors és az emberi rosszakarát a június 4. – december 5. tengelyt tette. Hát mi fordítottunk egyet rajta: számunkra az áprilisra (közös napok Kézdivásárhelyen) és októberre (közös napok Gyöngyösön) illeszkedik. Utazzunk ezen a szekéren továbbra is közösen, mert jó felé haladunk. És a bakon Berze-Nagy Mózes ül.

Varga Zsolt barátom ez alkalomra írt versével köszönök el.

Folytonosság –folytatás
Kopjafák pedig kellenek,
Hogy felkiáltójelként intsenek:
Van még barátság, szeretet!
Akár a nyerges-tetői fák,
Emlékük őrzi a Hazát!

Ki tudományt vet, jövőre gondol,
Mint az esztelneki-kantai barát,
Erősítette e hitben a mártírok hadát:
Sulyánszki Euszták!

S formált hősokeket a népi hagyomány;
Kézdi-gyöngyösi kézfogást...

És Berze-Nagy Mózes mesél tovább!

Testvériség – kézdivásárhelyi barátainknak

Torzód vagyok,
Torzóm vagy...
Apollói akarat
Emeli – határon
Túl is – karjait
Ölelésre!
'Választott folyóinknak
Gátat nem emelhet –
Tehet bármit – a
Megosztó, kénes
Lehelet; ereink
Így is egymásba
Csörgedeznek!
Gyöngyös, 2014.10.16.
V.Zs.

Testvérkapcsolatunk története

A kézdivásárhelyi Nagy Mózes Gimnáziummal közvetlenül a (magyarországi és romániai) rendszerváltást követően létesítettünk testvériskolai kapcsolatot. Az első találkozásunk első pillanatában őszinte és mély rokonszenv ébredt a két félben egymás iránt. Székelyföldi barátaink számára a kapcsolatfelvétel az anyaország régóta várt üzenetét hozta, mi pedig egy olyan világba nyertünk bebocsátást, ahol a magyarságtudat, a hagyományok megőrzésének az ára még ma is a többségi társadalom olykor durva, olykor finomabb asszimilációs törekvései ellen vívott folyamatos küzdelem.

A kapcsolatfelvétel óta a testvériskolai együttműködés töretlenül, mindkét fél örömeire, kialakult rendben folyik. Ősszel az erdélyiek látogatnak meg minket mintegy 60 fővel (diákok és számos tanár), tavasszal pedig mi utazunk Kézdivásárhelyre egy hasonló összetételű csoporttal. (Úgy számolom, eddig mintegy 1400-1400 diákot juttattunk el ilyen módon el Erdélybe, illetve Gyöngyösre.)

Az elszállásolás a családoknál történik, ami nemcsak takarékos megoldás, hanem abból gyakorta mély barátságok születnek. Nem ritkák az így megalapozott személyes kapcsolatokra épülő családi nyaralások.

A mi tavaszi utazásunk odafelé két napig tart, a szó legszorosabb értelmében vett tanulmányi kirándulásként. Nem tehetjük meg ugyanis, hogy az autóbusszal egyszerűen elsuhanjunk legendás erdélyi helyszínek mellett, ehelyett előre felépített program mentén meg-megállunk, hogy gyönyörködjünk elődeink vagy a természet egy-egy alkotásában, vagy tisztelettel adózzunk múltunk kiemelkedő eseményei előtt. A gyerekek felkészülnek ezekből a látnivalókból, kiselőadás formájában mutatják be azokat egymásnak, a többiek pedig jegyzetelnek. (A jegyzeteket a végén ellenőrzöm és értékelem.) A buszon persze szakemberek – kollégáim – is utaznak, akik folyamatosan ismertetik az éppen érintett vidékkel kapcsolatos tudnivalókat.

Igyekszünk közben új ismeretségekre is szert tenni, mégpedig némi karitatív munkával egybekötve. Az út előtt minden esetben keresek és találok egy-egy olyan magyar iskolát, árvaházat, diákothont, óvodát, amelyek örömmel fogadnak tőlünk némi tárgyi segítséget (könyveket, játékokat, ilyesmit). Új barátaink öröme a mi csoportunknak tagjaira is átragad, a kapcsolat a csoporton belül is sokkal mélyebbé és bensőségesebbé válik.

Tranzitszállásként általában Segesváron alszunk egy szórvány magyarokat oktató tanintézmény kollégiumában (ez önmagában is élmény), vagy pedig a híres-nevezetes nagyenyedi Bethlen Kollégiumban (ami pedig óriási megtiszteltetés).

A Kézdivásárhelyen töltött két nap programjáról a házigazdák gondoskodnak, ötletesen, gálánsan, hazafelé pedig az odaúttól eltérő útvonalon, de ugyanabban a stílusban (sok megállóval, füzettel a kézben) utazunk.